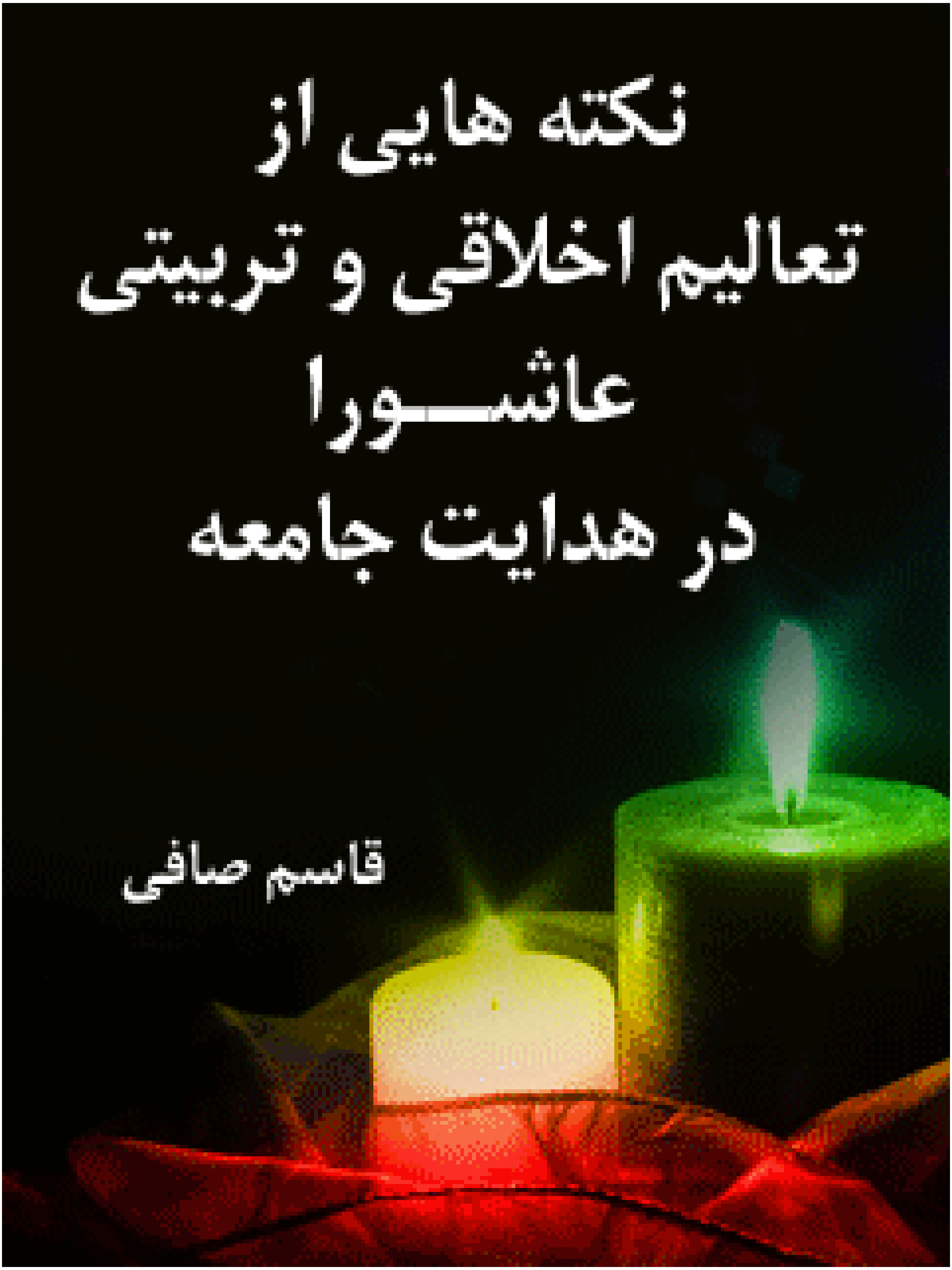

نکته هایی از
تعالیم اخلاقی و تربیتی
عاشـــورا
در هدایت جامعه
قاسم صافی

بسم الله الرحمن الرحیم

نکته هایی از تعالیم اخلاقی و تربیتی عاشورا در هدایت جامعه

نویسنده:

قاسم صافی

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

نکته هایی از تعالیم اخلاقی و تربیتی عاشورا در هدایت جامعه

مشخصات کتاب

نکته هایی از تعالیم اخلاقی و تربیتی عاشورا در هدایت جامعه

قاسم صافی

نکته هایی از تعالیم اخلاقی و تربیتی عاشورا در هدایت جامعه

آنچه در خصوص حادثه تاریخی عاشورا برای ما اهمیت دارد، عالمانه فهمیدن آن است . این معرفت اندیشی درست ، سبب فهم عمیق تر دین و فهم بهتر این موضوع می شود. در مقاله زیر، بعضی از جلوه های نهضت عاشورا و دانستنی هایی در خصوص شخصیت امام حسین (ع) و برخی از جلوه های این نهضت در هدایت جامعه و تعیین عبرت ها و تعالیم اخلاقی و تربیتی این واقعه مطرح می شود. نهضت حسینی ، نهضت حریت خواهی و وسیله ای برای ابلاغ احساسات و عواطف کسانی است که نهضت دینی و ادبی و حماسه عاشورا در آراء و افکار آنها اثر بخشیده است . کربلا برای بسیاری فقط یک حادثه نیست که در سال ۶۱ هجری اتفاق افتاده ، بلکه حیات معنوی را میآموزد. کربلا به واقع یک مدرسه است . مدرسه ای که اطمینان نفس و تسلیم به قضا و قدر را می آموزد ونمونه اعلای از جان باختگی و اوج رنج انسان و بزرگترین نبرد رهایی بخش بشری را درتاریخ به نمایش می گذارد. حرکات و گفتار و شجاعت و دلاوری های حسین بن علی (ع) و هر یک از شهدای کربلا در مسائل روان شناسی و انسان شناسی ممتاز و بسیار در خور اهمیت است . تعالیم اخلاقی او در میدان عمل و جهد و جهاد بی امان با مظاهر ستم و نفاق و مواجهه بی بهانه و پهلوانانه با تعارض ها و تضادهای درونی تاریخ ، یکی از اصلی ترین و متعالی ترین صور الهی و معنای حقیقی آزادگی و روح استغنای آدمی و گنجینه معرفت ایثار است .الگوهای تربیتی و اجتماعی که موضوع عاشورا از ابتدا تا کنون به دست داده ،

به مناسبت هدفی که از آن منظور بوده و به عنوان نمونه نهضت تمیز حق و باطل که از مهمترین ارکان تربیت صحیح است و مترببی بتواند حق و باطل را تشخیص دهد و باطل را باطل نشان داده ، حق را متحقق کرده و روی آن مقاومت کند، بسیار وسیع و عمیق است و نمی توان تمامی این وسعت و عمق را دریافت و عظمت این نهضت را به دقت و کامل اندازه گیری کرد یا پایه های عبرت تاریخی و آثار برآمده از آن را در جنبش های انقلابی و در فرهنگ های ملت ها و تحولات فردی و اجتماعی ، و در هنر، ادبیات ، پژوهش ،اعتقادات مردم ، پرورش عالمان ، سخنوران ، سخن سنجان و تأسیس مراکز علمی و محافل مذهبی و جز آن جستجو کرد و برشمرد.بی تردید حکایت قتل گاه کربلا و شعله عصیان حماسه عاشورا و چَکاد آفتاب گرفته و خون بنیاد آن برای مربیان جامعه ها در عالم مدرسه ای جامع است که اگر در جهان درگیرد و مطلعان مذاهب و ملل آن را خوب بفهمند، جماهیر ملل بدان روی می آورند و احساسات پاک انسانی و بیداری ضمیر و شعور باطنی هرکس ، شیفته و دلباخته قهرمان حق پرست آن می گردد.سمبل های واقعه عاشورا، شخصیت تک تک حماسه آفرینان آن ، حرکت و گفتار و دلاوری های شهیدان آن در مصاف ِبا اهل ظلم و زر و زور و ریا و تلبیس ، بسیار مایه حیرت و عبرت است . از این رو برای آماده کردن امت مسلمان جهان ، به منظور مقاومت علیه دشمنان اسلام و قدرت های استعماری و استثماری ، وسیله ای فوق العاده کارساز و درمسائل روان شناسی و انسانشناسی ، موردی ممتاز و در خور اهمیت می باشد که اگر برای توده ها معلوم

شود، مهمترین عامل تحول فکری و دگرگونی در زندگی عملی آنها می گردد و نسل ها را به خویش جلب می کند، و امید ملت ها را برمی انگیزانند تا از هر ذلت و بندگی رهایی یابند. چه بسا پایگاهایی که امروز تعالیم اسلام در آن مطرح است و مدیون ذات حسین (ع) است .از وقتی که حادثه جانگداز کربلا واقع شده تا حال کسی ابراز نکرده مایل است همکار شمر یا حرمله باشد. در هر زمان ، میلیون ها نفر، آرزومند بوده و هستند که از اصحاب حسین (ع) و در جبهه حق پرستان باشند. به این اعتبار که امام حسین (ع)، ظلم وتعدی را نظراً و عملاً در همه جا محکوم کرده است .عظمت حسین (ع) و کرایم اخلاقی او از قبیل : دل نهادن و عزم راسخ داشتن به انجام کار با قبول تمام خطرات ، و بلندی همت و عظمت در حد اکمل نمایش مردانگی و استقبال از مرگ ، و شکیبایی در جهاد و در خشم و در تشنگی ، و بردباری در اطاعت و امتثال امر خدا از همه بلاها و مصیبت ها آیین نامه زندگی آدمیان است و والاترین جوهر زندگی ساز و الگوی قوی تربیتی و اجتماعی که می تواند نقش اساسی و بزرگی در هدایت و تکامل جامعه ها، ایفا کند و سرمشقی برای افراد مظلوم و محروم در جهت برانگیختن بی باکی و قیام برای ایفای حقوق خود باشد.سخن سرایان در طی قرون ، آثار بسیاری که گنجینه هایی از گوهرهای آبدار الفاظ و معانی و حکمت و فلسفه و پند و اندرز از مناقب اهل بیت و حماسه عاشورا و نهضت دینی است ، به وجود آورده و راه حسین (ع) و اولیای کرام را

برای ابلاغ احساسات و عواطف خود برگزیده اند و حق را از جبین حسین (ع) در کربلا به نمایش و جلوه می گذارند. به واقع ،گفتار آنان حکایت از مظالم اشقیا بر اولیاء و شأن و مقام حسین بن علی (ع) و اصحاب اوست و موج غم عزای حسین (ع) و حدیث دریادلی او و یارانش که بر لمحه خون نشستندو سر باختند و تسلیم شقاوت و نادانی نا اهلان نشدند.یاد و احترام حسین (ع) و اصحاب او به منزله درس شرافت ، استقامت ، قوت قلب ومردانگی در راه تجلی عظیم روح انسانیت است و ذکر آنان ، تذکار انسانیت جاویدان است .اخبار و سرگذشت آنان ، تاریخ قهرمانان فضیلت و کرامت نفس بی مانند است . حسین (ع) متعلق به انسان ها و مشعل فروزان در گذرگاه های مختلف زمان است و در ظلمت کده جهان به منزله برق تجلی و بی گمان خلاصه پیام احکام دین حق است و رونقی است .حرکت و قیام او، نمونه ممتاز و منحصر به فرد نمایش قدرت ِ اراده و قوت عزم و کمال ایمان و صبر و فداکاری و شجاعت در برابر تجاوز و ستم تصور می گردد و شرح حماسه او و داستان فداکاری مردانش ، شرح ِ کمال ِ روح ِ انسان و تحقیر همه لذایذ دنیوی و پیکار با شرک و ستم و بیدادگری است ، و فلسفه قیام او بزرگترین تجلی کمال مقام انسانی با معنایی عالی و هدف هایی ارزنده است که نقش بزرگی در هدایت و تکامل جامعه ها ایفا کرده و می کند و به وسیله روش الگویی استدلالی که پیام عاشورا هر دو را در بر دارد. و الگوی تربیتی ، اجتماعی ، فرهنگی و سیاسی جامع برای هدایت بشریت ، و الهام بخش آزادمردان و

روشن فکران و مردمان عـدالت خواه است که پیوسـته بخواهند مقاومت حسـین را در ستیز با اهل ظلم و زور، الگو قرار دهند.، در هر مورد دیگری ، این نهضت و سردار او نقطه عطف است . نظیر: قدرت ایمان ، اعتماد به نفس ، اخلاص در عمل ، توکل بر خدا، آرمان خواهی و داشتن عقیده و پیام های اخلاقی ، سیاسی و اجتماعی ، ثبات در عقیده ، اوج عواطف و محبت و عشق ، صبر و شـکیبایی ، نیایش و دعا و ارتباط با خـدا،گذشت از مال و جان ، ایثارگری افراد و اصـحاب و اقوام ، وفاداری خانواده ای کـه در هسـتی بی نظیر اسـت ، تغییر افراد در طـول نهضت نظیر دگرگـون شـدن حُر، و هم چنین دنیـاطلبی و مـال پرسـتی و استبداد و قدرت طلبی و انگیزه های مخاطبین متجاوز در مصاف با این نهضت که به واقع انفجار تجلی شقاوت آنان با گروهی است که علم و اندیشه شان با آنان سـخت متفاوت است و نمی فهمند در مقابل چه کسانی قرار گرفته اند.مسـلماً، پیروزی یک فرد سیاسـی که به مصـلحت شخصـی و برای رسـیدن به مقـام تلاش می کنـد، با پیروزی مصـلحین حقیقی که برای اقامه حق و مصالح عالیه اجتماع و حاکمیت عدالت و قانون ، قیام می کنند، بسـیار متفاوت است . این مورد از جمله موارد قابل اسـتنتاج از نهضـت عـاشورا برای هـدایت جـامعه امروزی و سـرمشق والا ـیی برای مردمی اسـت کـه به طرفـداری از حـق قیـام می کننـد و اعمالشان با حق و مصـلحت مربوط است .نهضت امام حسـین و حرکت و قیام او به بشر فهماند که ظلم و استکبار محکوم است و تا وقتی حق بر باطل پیروز نشود هدف تعلیم و تربیت هم چنان مسخ است .پیام این نهضت به سردمداران تعلیم و

تربیت آن است که ، متوجه حقیقت باشند و خود را از آلودگی افکار نادرست پاک نگه دارند و به هر مقدار که می توانند در حسن جریان امور اهتمام کنند و امر به معروف و نهی از منکر کنند و با شجاعت وارد میدان خدمت شوند تا خدا و حقیقت در اذهان مطرح باشد و رستگاری نهایی ممکن گردد. اهل استکبار و ظلم می خواهند به جایی رسند که خود را مالک سرنوشت دیگران و یا خدا بدانند و هدف نهایی آنان فرعون شدن است . اگر کسانی پیدا نشوند که سطوت این فراعنه کوچک و بزرگ را در هم شکنند و آنها را از خداوندگاری ِ کاذب خودشان خلع نمایند، معلوم نیست جامعه بشر به چه منجلابی می افتد.نهضت حسین بن علی (ع)، چهره اصلی ظالم را آن طور که هست نه آن طور که عوام الناس می پندارند، ترسیم کرد و نشان داد که آدم های تعدی ورز و دنیادار، بی خرد،حیوان صفت و منبعی از امیال ِ پست اند. عوام الناس ممکن است مجذوب آنان گردند وغالباً چنین شده است ، چرا که چهره ظاهری متجاوزین ، گیرنده است و آثاری از اقتدار و فراست دارند و همین ظواهر آراسته و فراستی که در آنهاست ، موجب می شود که آدم های معمولی گمان کنند آدم های بزرگ همین هایند و بزرگی همین است و باید آنها را اسوه قرار داد. به قول سعدی :ناکسان را فراستی است عظیم گرچه تاریک فکر و بدخویندظالمین و فرعون های کوچک و بزرگ در هر جامعه ای زیاد و برای مردم عادی نظر گیرند. باید یک جریان فکری برخلاف آن باشد تا ظلم ، یا تزویر مزوران جا نیفتد و بشرپرستی جای خداپرستی را نگیرد. این

موردی است که همیشه در طول تاریخ اتفاق افتاده و قرآن با تکرار قصه موسی و فرعون می خواهد بشر را از این خطای عظیم آگاه سازد. زیرا انسان ِغیروارسته ، اسیر نفس خویش و متجاوزاست ، و فساد و شرارت را گسترش می دهد. جامعه ای هم که از این انسان ها تشکیل شده است ، متجاوز و شرور و فاسدند. لذا اگر بپرسیم چرا این همه جنگ و خونریزی و تباهی در طول تاریخ وجودداشته ، پاسخش معلوم است . عامل عمده آن ، نفس اماره در شکل قدرت طلبی و استکبار بوده ، نه نیاز حقیقی ، چه نیازهای حقیقی را می توان از راه های درست برآورده کرد.اساساً ظلم و تعدی ، نقطه حساس ظهور نفس اماره انسان است و نهضت امام حسین (ع) روی این نقطه حساس انگشت گذاشته ، پیام می دهد که شرارت ، فساد،استکبار، و خلاصه پیروی از نفس موقوف . و می گوید ای آدم نمایان ، آدم باشید. خدای یگانه را بپرستید و حقیقت را درک کنید. جوامع به این درس بزرگ نیاز دارند و این عالی ترین الگوی تربیتی است . اگر برای تربیت ، یک هدف نهایی قایل شویم این نهایت هدف تربیت است . جنگ امام حسین (ع)، جنگ معمولی نیست . جنگی برای متوقف کردن جنگ ها، جنگی مقدس و برای خدا، و جنگی برای رستگاری است .گرچه هر مرگ است بر مؤمن شکر مرگ پور مرتضی چیزی دیگرجنگ شاهان جهان غارتگری است جنگ مؤمن سنت پیغمبری است جنگ مؤمن چیست ؟ هجرت سوی دوست ترک عالم ، اختیار کوی دوست آن که حرف شوق با اقوام گفت جنگ را رُهبانی اسلام گفت کس نداند جز شهید این نکته را کو به خون خود خرید این نکته راتأثیر تاریخی نهضت امام حسین

تا به امروز به چشم میآید و می رود که همه انسان های پاک نهاد را علیه ظلم و استکبار برانگیزد و تا جایی برسد که اهل حق درسرتاسر جهان بر اهل باطل پیروز شوند.بسیاری از صالحان و عارفان و روشنفکران کوشیده اند با منطق و سازمان دادن برنامه های صحیح تربیتی به بشر خدمت کنند، اما افراد و جوامع عصیانگر را نمی توان با منطق و برنامه های معمولی به راه آورد. در نهایت ، مبارزه لازم است . امام حسین با داشتن منطق هدایت ، سردمدار این مبارزه است و پیوسته به مردم می گوید مجذوب قدرتمندان یا کانون های قدرت نباشید. طرفدار موسی باشید نه فرعون . چه درس بزرگی .آن چه از اخبار استنباط می شود، از کارهای اساسی حسین بن علی (ع) این است که او همواره مسلمانان جهان را برای بیداری و مبارزه جهت داده است . حسین (ع) در نهضت عاشورا در حین جهادها و دلاوری ها، نکات دلپذیر عرضه می نماید و به فلسفه دیانت اسلام می پردازد که آن نوعی زندگانی نوین و دیگرگونی شعور است . امام حسین (ع) به طور عملی تعلیم می دهد که در مقابل ظلم مقاوم باشیم و اگر مجبور به تسلیم شدیم ، نارضایتی باطنی را از دست ندهیم که تسلیم باطنی ، خود به منزله ظلم و استکبار است . درس مهم دیگری که این نهضت می دهد، داشتنِ منطق روح حق طلبی در مبارزه است . چنان که امام حسین (ع) در حین جنگ سخن می گفت و نصیحت می کرد.، درس دیگر این که شئونات دنیوی بی ارزش است ؛ چنان که انسان وارسته به راحتی از آن می گذرد. امام حسین (ع) عملاً نشان داد که جهاد در راه خدا و رسول ، ازمحبت ابناء و اَزواج و عشیره و مساکن

و تجارت و غیره برایش مهم تر است و این خواسته قرآن بود. (قُل اِن کانَ آباؤُکُم و اَبناؤُکُم و اِخوانُکم و أزواجُکم و عشیرَتُکم و اموالٌ إقْتَرَفْتُمُوها، و تِجارهٌ تَخشونَ کَسادَها، و مساکِنُ تَرضَوْنها، اَحَبَ اِلَیکُم مِنَ اللّه ِ و رَسُولِه ِو جهادٍ فی سبیله ، فَتَربَصّوا حَتّی یأتِیَ اللّهُ بِاَمْرِه .).از جمله شاخص های مهم نهضت عاشورا و یکی از نکته های دلپذیر و برجسته برای الگو قرار دادن در امور سیاسی و تربیتی و اجتماعی صفت شجاعت است . شجاعت ،از جمله فضایل برجسته و نمونه های عملی فضایل اخلاقی و آزادمنشی حسین بن علی (ع) است که تن را حقیر می شمارد و دلباخته حقیقت می گرداند. حالتی است نفسانی و روحانی ، که حد وسط بین تهور و جُبن است و دارنده آن دارای نفس خاص و ممتازی است که عوامل ترس و جُبن و کُندی و تندی و سستی و گستاخی بر او مسلط نمی شود.بر اهل خرد پوشیده نیست که وجود و مدت بقای اُمَم و سربلندی آنها وابسته به میزان بهره ای است که از شجاعت داشته باشند و عوام فریبی ، ترس از انتقاد، احتیاط های بی جا،اختناق افکار، تندروی ها، وطن فروشی ، همه نشانه نداشتن صفت شجاعت است .همانطور که صراحت لهجه ، احترام به آزادی دیگران و بیم نداشتن از انتقاد، مقاومت دربرابر سختی های روزگار آگاه ساختن مردم نسبت به حق و عدالت متأثر از داشتن شجاعت است ، و این است سر حادثه کربلا؛ کربلا یک آزمایش واقعی بود در هستی که هرکس قادر نیست از عهده آن برآید.قیام عاشورا که در بارگاه الهی پایه ای مخصوص دارد و حسین (ع) را به ذروه احساسات اعلای عاشقانه رسانیده و آزادی را در او اعتلا داده و اخلاق و سلوک

آن حضرت را در غَزَوات و حالات دیگر، راهنمای معرفت و تحقیق کرده و به عنوان عالی ترین و جامع ترین برنامه های اخلاقی ، مد نظر قرار داده ، به ما میآموزد که مسلمانان از مرگ نهراسند و صاحب عشق و عرفان ِ دین حق گردند، که قوت جاذب و سکوی پرواز و نیمه دیگر هستی آدمی .نمونه بارز آثار تربیتی این عشق ِ بدون ترس از مرگ را در وفاداری و برادری و روابط پدر و فرزند و برادر و خویشان در واقعه کربلا ملاحظه می کنیم . چنان پیوندی بین حسین و نزدیکان او برقرار بوده که نه تنها هیچ یک در عقیده و عزم او مخالفت نمی کردند، بلکه به پیروی از او جان می دادند و این سبب می شود که همه ساله ، نهضت عاشورا زنده شود و این زنده شدن ، در جهان به منزله بزرگ ترین مکتب تربیتی ، اجتماعی و سیاسی قابل مطالعه و از شاخص های مهم الگو قرار دادن برای هدایت جامعه است .مکتبی که با برافراشتن یک پرچم بر بام یک خانه یا مسجد یا حسینیه ، گروهی را گرد هم می آورد. هرآنچه برای انسان ها ارزشمنداست ، رها می کنند و در سالروز آن واقعه عزاداری می کنند.تشکل های مذهبی به وجود می آورند، و با هم متحد می شوند، و بزرگ ترین سند سیاسی ، اجتماعی و تاریخی در برابر باطل و ستم ، استبداد و استعمار و غصب حقوق انسان ها می گردند. نهضت عاشورا چنین جریانی است .

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه ای
اصفهان
WWW
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹